

Medarbejder- og
Kompetencestyrelsen

pension@medst.dk

CFU

Centralorganisationernes Fællesudvalg

Niels Hemmingsens Gade 10, 4.

1153 København K

Telefon 30 90 32 31

www.cfu-net.dk

info@cfu-net.dk

CVR: 15247002

24. januar 2025

25-00019 03.

Høring - J.nr. 2024-3346

Medarbejder- og Kompetencestyrelsen har ved brev af 13. december 2024 fremsendt udkast til lovforslag om ændring af lov om tjenestemænd, lov om tjenestemandspension, lov om pension til statens tjenestemænd mv. i Grønland og lov om en tjenestemandrets ret for Grønlands hjemmestyres og kommunernes tjenestemænd i Grønland samt om ophævelse af lov om statens tjenestemænd i Grønland. Ved brev af 20. december 2024 er høringsfristen udsat til den 24. januar 2025.

CFU skal indledningsvist tilkendegive, at CFU med stor tilfredshed har noteret sig regeringens ønske om at ligestille løn- og ansættelsesvilkår for statens tjenestemænd i Grønland med statens øvrige tjenestemænd. CFU bakker fuldtone op om denne målsætning, hvor det foreliggende udkast til lovforslag er det første formelle skridt i denne retning.

Med lovforslaget har man taget udgangspunkt i en model, hvormed statens tjenestemænd i Grønland fremadrettet juridisk sidestilles med statens tjenestemænd i Danmark. CFU skal pege på, at en juridisk ligestilling ikke nødvendigvis er lig med en reel ligestilling.

CFU bemærker derudover, at lovforslagets vedtagelse ikke kan stå alene. CFU forudsætter, at der sker genforhandling af aftaler om løn og ansættelsesvilkår og klassificeringer med henblik på ligestilling.

CFU lægger vægt på, at der generelt sker positiv forskelsbehandling i forhold til statens tjenestemænd i Grønland, hvor særlige forhold begrundes det.

For overblikkets skyld kan oplyses, at CFU har opdelt sit høringssvar i tre afsnit:

- a) Overordnede forhold
- b) Bemærkninger vedr. tjenestemandspensionsforhold
- c) Bemærkninger vedr. tjenestemandforhold i øvrigt

a) Overordnede forhold

Som nævnt ovenfor vil der skulle ske en genforhandling af aftaler om løn, ansættelsesvilkår og klassificeringer med henblik på ligestilling. I det omfang, at særlige forhold begrundet det, forudsætter CFU, at der sker positiv forskelsbehandling i forhold til statens tjenestemænd i Grønland.

Lovstoffet er komplekst, og der er indeholdt mange vigtige oplysninger i lovbemærkningerne. CFU foreslår derfor, at lovforslaget ved fremsættelsen for overblikkets skyld indeholder en skematisk oversigt over de forringelser og forbedringer, der i henhold til forslaget kommer til at gælde henholdsvis for allerede ansatte og for nyansatte efter lovens ikrafttræden.

I det omfang lovforslaget medfører merudgifter for de statslige arbejdspladser, forudsætter CFU, at arbejdspladserne kompenseres herfor via de bevillingsmæssige styringsmekanismer.

b) Bemærkninger vedr. tjenestemandspensionsforhold

Generelt finder CFU, at lovforslaget bør indeholde cases over typesituationer til belysning af konsekvenserne af de foreslåede ændringer, idet der er tale om komplicerede regler, og da der i dag – så vidt ses – ikke findes nogen fremstilling af praksis i henhold til lov om pension til statens tjenestemænd i Grønland. Typeeksemplerne kan med fordel f.eks. belyse konsekvenserne for

- tjenestemænd, der fratræder før 1. april 2026,
- tjenestemænd, der ansættes før 1. april 2026 og fratræder efter 1. april 2026, og
- konsekvenserne for tjenestemænd, der ansættes og fratræder efter 1. april 2026.

Beregning af tjenestemandspensionen

CFU forstår lovbemærkningerne, herunder afsnit 4. om de økonomiske konsekvenser, således, at hensigten er, at tjenestemandspensionen skal beregnes på baggrund af de samme skalatrin og med samme værdi uanset, hvor i riget tjenestemanden er ansat. Konsekvensen heraf vil være, at anvendelsen af samme beregningsregler de facto kommer til at medføre ligestilling i tjenestemandspensionsmæssig henseende, og at dette for statens tjenestemand i Grønland vil medføre en forhøjelse af den udbetalte tjenestemandspension i forhold til de regler og skalalønstrin, som i dag finder anvendelse efter loven om pension til statens tjenestemænd i Grønland. CFU forudsætter dermed, at anvendelsen af samme beregningsregler ikke indebærer, at nogle tjenestemænd stilles ringere pensionsmæssigt.

For så vidt angår tjenestemandspensionister, der er pensionerede før 1. april 2026, forstår CFU lovbemærkningerne sådan, at der alene skal ske omberegning af den aktuelle

pension til nyt grundbeløb. Derved fastholdes de pågældende pensionister – i modsætning til de erhvervsaktive tjenestemænd – på nugældende vilkår. Dette udgør i ligestillingsmæssig henseende et problem. CFU foreslår derfor, at tjenestemænd, som på lovens ikrafttrædelsestidspunkt oppebærer tjenestemandspension, får beregnet deres pension efter de samme regler, som deres tidligere kolleger i Danmark (herunder de, som efter pensionering fra stilling som tjenestemand i Grønland er flyttet til Danmark) og på Færøerne. Uagtet at det ikke er sædvanligt at ændre grundlaget for pensionsberegningen efter pensionering, finder CFU, at der i denne særlige situation, hvor der er et politisk ønske om ligestilling, bør tages et hensyn også til tidligere tjenestemænd, der på tidspunktet for lovens ikrafttrædelse oppebærer pension.

Pensionsudbetalingsalder

CFU bemærker, at forligene om den fortsat løbende forhøjelse af pensionsalderen i Danmark aldrig har omfattet Grønland. Forligene baseres på en præmis om, at (folke)pensionsalderen skal følge udviklingen i gennemsnitslevealderen i befolkningen i Danmark. Gennemsnitslevealderen i Danmark er væsentlig højere end i Grønland, hvorfor en reel ligestilling fordrer en tidligere pensionsudbetalingsalder i Grønland. CFU opfordrer derfor til, at der opretholdes hjemmel til, at tidspunktet for tidligste tjenestemandspensionering for tjenestemænd ansat i Grønland forbliver 60 år – uanset ansættelsestidspunktet.

CFU finder herudover, at betydningen af begrebet "fast bopæl i Grønland" i forslaget til § 3, stk. 2 og stk. 3, er uklar.

Førtidspensionsfradrag

Tjenestemænd, der allerede er ansat og ansættes inden den 1. april 2026, vil have indrettet sig på de gældende regler uden førtidspensionsfradrag. CFU opfordrer derfor til, at eventuelle nye regler om førtidsfradrag alene skal omfatte tjenestemænd, der ansættes 1. april 2026 eller senere. CFU anerkender, at denne tilgang ikke har været anvendt tidligere i forhold til tjenestemænd i Danmark. Desuagtet finder CFU, at der er grund til at overveje, om det er rimeligt at indføre et førtidspensionsfradrag for allerede ansatte – ikke mindst under henvisning til den lavere gennemsnitslevealder i Grønland.

Tjenestemænd, der ansættes 1. april 2026 eller senere, vil have mulighed for at indrette sig på nye regler om førtidsfradrag.

CFU har med tilfredshed noteret sig, at Finansministeriet er indstillet på at indgå aftale med CFU om en lempeligere skala for førtidspensionsfradrag end den for statstjenestemænd almindeligt gældende skala. En lempeligere skala bør efter CFU's opfattelse tage udgangspunkt i den lavere levealder i Grønland sammenlignet med levealderen i Danmark. Det foreslås, at forhandlingerne herom indledes hurtigst muligt således, at resultatet kan indgå i den samlede vurdering af konsekvenserne af lovforslaget.

I øvrigt

Det fremgår af lovbemærkningernes afsnit 4, at der vil være merudgifter som følge af "højere satser end pension efter lov om pension til statens tjenestemænd i Grønland". CFU finder, at det med fordel kan tydeliggøres, hvad der menes med ordet "satser".

c) Bemærkninger vedr. tjenestemandsforhold i øvrigt

I forlængelse af forslaget til ny § 35 i tjenestemandsloven foreslår CFU, at der i lovbemærkningerne tilføjes en bemærkning om, at der med lovforslaget ikke tilsigtes ændringer vedrørende geografisk afgrænsning i forhold til ansættelsesområdet for stats-tjenestemænd i Danmark henholdsvis på Færøerne. Dvs. at statstjenestemænd i Danmark og på Færøerne ikke kan forflyttes til andre dele af Rigsfællesskabet.

I forhold til forslaget til ny § 38 i tjenestemandsloven er CFU enig i, at retten til at give møde med tolk fortsat skal være til stede. Af hensyn til retssikkerheden finder CFU, at der bør være ret til betalt tolk uanset sagens udfald svarende til, hvad der gælder i straffesager.

Det fremgår af lovforslagets § 39, at bl.a. § 38 om tjenstligt forhør ikke gælder for dommere. Fsva. kredsdommere er sager om disciplinærfølgning og afsked mv. reguleret i retsplejeloven for Grønland. Idet der i retsplejeloven for Grønland er sondret mellem dommere og kredsdommere, bør kredsdommere eksplicit adresseres i bemærkningerne til lovforslaget.

Jf. lovbemærkningernes afsnit 2.1.2.6 er der med lovforslaget ikke lagt op til, at § 53, stk. 3, i lov om statens tjenestemænd i Grønland om bevilling af tjenestefrihed til supplerende uddannelse skal overføres til tjenestemandsloven. CFU foreslår, at det præciseres, at der ikke hermed er tilsigtet ændringer i forhold til den hidtidige bestemmelse gældende for tjenestemænd i Grønland.

Med venlig hilsen

Tine Holst